

nostech pro předpokládanou jejich důkazní nemohoucnost zbavití porotce možnosti, by sami podle výsledku tohoto a jiných důkazů v úvaze všech okolností o důkazní síle toho kterého průvodního prostředku na jevo vyšlých v mezích svého oprávnění posoudili a podle toho rozhodli o jeho věrohodnosti. Poněvadž nelze tvrditi, že okolnost, o níž důkaz svědkem Eduardem W-em byl navrhován, že se totiž G. před ním přiznal, že on zastřelil Ch-u, byla pro rozhodnutí o vině obžalovaného Adolfa K-a bezvýznamnou, nelze-li dále z dosavadních výsledků řízení s určitostí usouditi, že navrhovaný svědek nebude moci nic ve tvrzeném směru potvrditi, případný kladný výsledek jeho výpovědi však jest přenechati k posouzení porotcům, jest zřejmo, že zamítnutím návrhu byla práva obhajoby porušena a zmatek podle § 344 čís. 5 tr. ř. přivoděn. Poukazuje-li vývodní spis státního zastupitelství na to, že Eduard W. při svém zodpovědném výslechu jako obviněný nic o tom neuvedl, že i Čeněk S. obhajobu obžalovaného v tom směru nepotvrdil a, že ani slyšení dozorců vězňů nic nepotvrdili o doznání W-ovu, jest to vše bezvýznamné proti skutečnosti, že jde nyní o výslech W-a, jenž se jako obviněný o této okolnosti nijak nevyjádřil, jako svědka, jehož výsledek jest oceniti výhradně porotcům se zřetelem k ostatním výsledkům průvodního řízení, jež by v tomto směru přicházely v úvahu. Nejvyšší soud proto jedině pro tento formální důvod, že bylo soudem porotním neoprávněně zasaženo do práva výhradně porotcům příslušejícího, odůvodněné části zmateční stížnosti vyhověl, rozsudek ve vadné části zrušil, aniž by ve věci samé zaujal nějaké stanovisko a předbíhal úsudku porotců, jejichž volnému uvážení musí býti zůstaveno, zda-li případným údajům svědka Edvarda W-a uvěří čili nic.

Čís. 3654.

Nerozhodl-li zrušovací soud o rozsudku podle § 288 čís. 3 tr. ř. nebo podle § 350 odst. první tr. ř., nelze mu předložit žádost o milost podle § 411 tr. ř.

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1929, Zm I 47/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vrátil spisy vrchnímu soudu v Praze k příslušnému dalšímu jednání ve smyslu § 411 odst. 4 věty 2. tr. ř., neboť nejvyšší soud nerozhodl o rozsudku podle § 288 čís. 3 anebo podle § 350 odst. 1 tr. ř. a neměl mu proto spis podle § 411 odst. 4. věty 3. tr. ř. býti předložen.

Čís. 3655.

Předpis o trestnosti křivého svědectví chrání právo státu nikoliv jen na správné, nýbrž povšechně na nerušené vykonávání soudnictví, v zákonech založený nárok státu, by svědci při soudním výslechu udali o skutkových okolnostech tvořících předmět výslechu pouhou a úplnou pravdu; právo to doznává újmy již nepravdivostí nebo neúplností svědecké výpovědi o sobě, třebaž nenastala a po případě ani nemohla

(vzhledem na bezvýznamnost skutečnosti svědkem popřené nebo zamlčené) nastati další škoda tím, že následkem nepravdivého nebo neúplného svědectví byl vynesena rozsudek věcně nesprávný.

Ustanovení § 321 c. ř. s. sprostuje sice svědka povinnosti odpovědět na otázky obsahu (směru) tam uvedeného (zmocňuje soud, by svědka z povinnosti té zprostil), avšak neruší povinnost svědka odpovédět i na takové otázky úplně a pravdivě, jestliže na ně odpoví, neodpíráje výpověď nebo byv soudem k výpovědi přidržen.

V subjektivním směru nestačí vědomí pachatelovo, že jeho výpověď je křivá (nepravdivá nebo neúplná); vyžaduje se i vědomí pachatelovo, že jest vyslýchán jako svědek (jako osoba povinná k vyjevení pouhé a úplné pravdy).

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1929, Zm I 220/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského trestního soudu v Praze ze dne 14. prosince 1928, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by o ní znova jednala a rozhodla.

Důvody:

Stěžovatelka uplatňuje důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Zmateční stížnost obžalované není v právu, pokud napadá výrok o vině po stránce objektivní, namítajíc, že skutečnost, ohledně které shledána svědecká výpověď obžalované křivou, neměla s podstatou sporu, v němž byla obžalovaná slyšena, vůbec nic činiti, a že obžalovaná byla podle § 321 c. ř. s. oprávněna odepřít výpověď na otázku soudu, zda byl pronesen výrok jí pak popřený, protože mohl výrok ten míti v zápětí trestní stíhání obžalované. Podle stále judikatury zrušovacího soudu (rozhodnutí sb. n. s. čís. 2878 a jiné) chrání předpis o trestnosti křivého svědectví právo státu nejen na správné, nýbrž povšechně na nerušené vykonávání soudnictví, v zákonech založený nárok státu, by svědci při soudním výsledku udali o skutkových okolnostech tvořících předmět výsledku pouhou a úplnou pravdu; právo to doznává újmy již nepravdivostí nebo neúplností svědecké výpovědi o sobě, třebaž nenastala a po případě ani nemohla — vzhledem na bezvýznamnost skutečnosti svědkem popřené nebo zamlčené — nastati další škoda tím, že následkem nepravdivého nebo neúplného svědectví byl vynesena rozsudek věcně nesprávný. Proto nebránil podřazení souzeného svědectví pod ustanovení § 199 písm. a) tr. zák. předpoklad nalézacího soudu, že výsledek sporu, ve kterém byla obžalovaná jako svědkyně slyšena, jest naprosto nezávislý na výroku obžalované jí popřeném, takže netřeba zkoumati, zda je onen předpoklad nalézacího soudu správný, ač jest poukázati na to, že svědecké výsledky procesního soudu o tom, zda obžalovaná učinila projev, o který jde, směřovaly zřejmě k tomu, zda není věrohodnost svědecké výpovědi obžalované o skutkovém pod-

podkladu žaloby seslabena neb otřesena tím, že se, byvši z domu žalovaného vystěhována, vyjádřila, že se žalovanému pomstí. Ustanovení § 321 c. ř. s. zprošťuje sice svědka povinnosti, odpověděti na otázky obsahu (směru) tam uvedeného, přesněji — srovnej § 324 c. ř. s. — zmocňuje soud, by svědka z povinnosti té zprostil, avšak neruší nikterak povinnost svědka odpověděti i na takové otázky úplně a pravdivě, jestliže na ně odpoví, neodpíraje prostě výpověď na ně nebo, byv soudem přes odepření k odpovědi přidržen. Proto nelze výroku o vině vytýkati právní mylnost z důvodu, že nalézací soud ponechal ustanovení § 321 c. ř. s. stranou, a netřeba zkoumati, zda je projev obžalovanou popřený skutečně takového rázu, že jí hrozilo, že bude proň trestným soudem stíhána neb i jen že jí způsobí hanbu; zejména lze ponechati stranou otázku, zda nebyl projev ten v době souzené svědecké výpovědi již promlčen.

Avšak stížnost dovozuje dále, že tu nebylo zlého úmyslu obžalované, která si nebyla vědoma, že jde i v odpovědi na otázku, zda pronesla tvrzený výrok, o svědectví; obžalovaná byla svědkyní ve sporu, který se jí nijak netýkal, a najednou byla do sporu toho zavlečena přímo; věděla prý, že musí mluvit pravdu, jde-li o svědectví týkající se sporu samého, ale nechápala, co má se sporem společného výrok, jež prý pronesla při vyklizení z bytu. K námitce, k níž tyto vývody zřejmě poukazují, že tím, co rozsudek po subjektivní stránce zjišťuje, není po stránce té naplněna skutková podstata zločinu, jímž obžalovaná uznána vinnou, jest přisvědčiti. Podle zásady § 1 tr. zák., že zlý úmysl zločince musí obsahovati veškeré zákonné známky zločinu, vztahuje se zlý úmysl, předpokládaný zločinem křivého svědectví, nejen ke známce křivosti soudní výpovědi, nýbrž i k další známce, že jde ve výpovědi o svědectví, o výpověď osoby, která jest, aniž má úlohu strany, slyšena o skutkových okolnostech pod závazkem udati pouhou a úplnou pravdu. Ke přičítání zločinu křivého svědectví nestačí tudíž po stránce subjektivní pouhé vědomí pachatelovo, že jeho výpověď je křivá (nepravdivá nebo neúplná); vyžaduje se i jeho vědomí, že jde ve výpovědi o svědectví v naznačeném smyslu, zejména vědomí, že jest vyslýchán jako svědek, jako osoba povinná k vyjevení pouhé a úplné pravdy (srovnej rozhodnutí č. 2833 a 2880 sb. n. s.). Tohoto rozsahu skutková zjištění rozsudku nejsou. Rozhodovací důvody vyslovují sice, že obžalovaná proti svému lepšímu vědomí a přesvědčení potvrdila — popírajíc při sčelení s jinými svědky slova jí pronesená a byvši si dobře vědoma, že je pronesla — vědomě něco, co nebylo pravdou, a že úmysl směřoval právě k tomu, aby stát v tomto případě pravdu nezvěděl. Avšak o řečené druhé složce vědomí (zlého úmyslu) rozhodovací důvody neuvažují, ba nezjišťují — omezující se v příčině té na větu, že obžalovaná nebyla sice dne 9. února 1928, kdy učinila křivou výpověď, vzata do přísahy, že však byla vzata do přísahy při výslechu svědeckém, který tomuto sčelení dne 30. listopadu 1927 předcházel — ani, zda byla obžalovaná vůbec a zda byla zejména dne 9. února 1928 před sčelením poučena o tom, že bude znovu slyšena jako svědkyně, že je povinna udati ryzí a úplnou pravdu a že se přísaha 30. listopadu 1927 vykonaná vztahuje i na výpovědi, které byly na ní žádány 9. února

1928. Nezáleží na tom, že se obžalovaná nedostatkem vědomí o svědecké povaze své výpovědi ze dne 9. února 1928 a o své povinnosti k udání pravdy i v této výpovědi nehájila výslovně. K úvahám i v tomto směru a k opodstatnění i řečené složky subjektivní stránky skutkové podstaty trestného činu nutily pochybnosti, k nimž v tomto směru daly podnět okolnosti, že šlo o druhý výslech, konaný dosti dlouhou dobu po výslechu prvním, tehdy skončeném, a že se výslech ten konal jen ve formě sčelení s jinými svědky o skutkových okolnostech, o nichž obžalovaná při prvním výslechu slyšena nebyla a které se skutkovým základem žaloby, o němž byla obžalovaná jako svědkyně vedena, přímo nesusvisely a týkaly se chování samé obžalované, při nejmenším nepřístojného; nehledíc ani k vážnějším poukazům spisů o dotčené civilní rozepři, o nichž není ovšem z protokolu o hlavním přelíčení vidno, zda a v jakém rozsahu byl obsah spisů těch přiveden na přetřes. Podle spisů těch nelze poznati, zda byla obžalovaná k ústnímu jednání dne 9. února 1928 obeslána soudem či přivedena jen zástupcem obžalobce, zda se týká záznam o poučení svědků i obžalované nebo zda tato nebyla dotčenému poučení přítomna a zda byla před výslechy a sčeleními pak s ní provedenými vůbec poučena o tom, že vypovídá znovu jako svědkyně a zejména pod přísahou, již při předchozím roku vykonala. Jak dovozeno, není rozsudečnými zjištěními skutková podstata zločinu, jímž byla obžalovaná uznána vinnou, po stránce subjektivní naplněna úplně. Výrok o vině spočívá po případě na nesprávném použití zákona. Bylo proto rozsudek z důvodu § 281, čís. 9 písm. a) tr. ř. zrušiti a to za souhlasu generálního prokurátora ihned v zasedání neveřejném, jelikož se podle povahy shledaného zmatku vzhledem k nedostatku potřebných skutkových zjištění nelze obejít bez nového hlavního přelíčení (§ 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878) a věc vrátiti soudu své stolice.

Čís. 3656.

K podvodu nestačí o sobě lstivé jednání, nýbrž jest třeba uvedení poškozeného v omyl za tím účelem, by utrpěl škodu v určité výši.

Počínal-li si pachatel sice lstivě, ale škoda nastala nahodile, nezávisle na pachatelově jednání, škoda, která jím nebyla předem rozvážena a zamýšlena, není tu podvodu.

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1929, Zm II 466/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 8. října 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v odsuzující části a věc vrátil prvnímu soudu, by v rozsahu zrušení znova o ní jednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost jest odůvodněna, pokud s hlediska důvodů zmatečnosti čís. 9 a) a § 281 tr. ř. vytýká, že nejsou bezvadně v roz-